

De totstandkoming van (metadata-)standaarden

Peter B. Sloep
NEN Normcommissie Leertechologieën
17 september 2003

Waarom standaarden?

- Denk aan voorbeelden waarin ze ontbreken
 - A4 vs legal, spoorbreedten, elektriciteitsnet
- Perspectief van de consument
 - geen 'lock in'
 - bescherming van investeringen
 - Meer keuzevrijheid en concurrentie
- Perspectief van de producent
 - Bescherming van investeringen
 - Vergroting markt

Hoe standaarden

- **Expertmodel**
 - Ontwikkeling van specificaties
 - Geen de jure normen, industrielenormen (de facto normen)
 - Consensenvorming, informeel
- **Landenmodel**
 - Certificatie van normen
 - De jure normen (ook wel 'agreements')
 - Formele stemmingen

Experts

- Research-instituten
 - Leuven, metadata; OUNL, EML
- Expertgroepen
 - Ariadne, IMS, IEEE
- Clubs van belanghebbenden
 - ADL (SCORM), AICC

Landen

- **NEN, DIN, AFNOR, BSI, ANSI (Landen)**
 - Diverse normcommissies
 - Ontwikkelen soms, volgen, stemmen
- **CEN/ISSS (Europees)**
 - Diverse commissies
 - Liaisons
 - Ontwikkelen, volgen
 - (norm vs workshop agreement: richtlijn vs aanbeveling)
- **ISO (Mondiaal)**
 - Altijd vrijwillig, toch machtig (ISO 9000!)

Open vs fabriekseigen

- ISO, CEN, NEN, etc. altijd open
- In expertmodel soms gesloten

Maar

- W3C is open en gratis, ISO is open en kost geld
- *De facto* is fabriekseigen (proprietary) én wijd verbreid

Dilemma

Normen zijn altijd een compromis tussen
zo veel mogelijk vastleggen ten behoeve
van interoperabiliteit,
en
zo weinig mogelijk vastleggen ten
behoeve van brede adoptie.

Toepassingsprofielen

- Houd de norm breed

en

- Sta iedereen toe inperkingen ervan te maken voor specifieke doelgroepen

Voorbeelden

- Per land
 - Cancore
 - Sincore
 - UK Coreset
- Per doelgroep
 - European Schoolnet
 - Scorm
- Allemaal inhoudelijke varianten van de **IEEE LOM**

Wat voor soort inperkingen?

- Maak facultatieve elementen ('velden') verplicht
- Verander attributen
 - Stel facultatieve attributen verplicht
 - neem ontologie ('waardenverzameling) op waar die ontbreekt
- Voeg elementen of attributen toe

En in Nederland?

- Stap 1: Letterlijke vertaling LOM, bijna af (géén toepassingsprofiel!)
- Stap 2: Maak toepassingsprofielen
 - Vraag, hoe organiseren we het maken ervan?
 - Vraag, hoe ziet de hiërarchie eruit?

Hiërarchie

- Streef naar zoveel mogelijk semantische interoperabiliteit door een hiërarchie aan te brengen: verticale maar geen horizontale interoperabiliteit

IEEE LOM

CanCore European Schoolnet

NedKern

Kennisnet

Uitgevers

Digitale Univ./Surf

Thieme

Fontys N@tschool

OpenUniversiteitNederland

Peter.sloep@ou.nl en <http://pbsloep.nl>
menu leertechnologiestandaarden

```
function CSClickRe  
var bAgent = windo  
var bAppName = win  
if ((bAppName.index  
return true; // do  
else return false;  
}  
function CSButtonRet  
var bAgent = window  
var bAppName = win  
if ((bAppName.inde  
return false; //  
else return true; // follow link  
}
```